

De verleiders van de Andes: Echte liefde of een spel?

“Er zijn drie manieren om Peru te verlaten: per boot, per vliegtuig of per gringa”
(Valcuende en Cáceres, 2014).

Kenneth S. Pattinama
s1264842
Bachelor scriptie
Latijns Amerika Studies
Universiteit Leiden
Mei 2015

Onder begeleiding van dr. A.I. Churampi Ramírez

Inhoudsopgave

Inleiding	pag. 2
Theoretisch kader	pag. 5
Cusco en haar toerisme	pag. 8
De brichero	pag. 11
Analyse	pag. 15
• Nederlands perspectief	pag. 15
• Peruaans perspectief	pag. 20
Conclusie	pag. 29
Bibliografie	pag. 31

Inleiding

Voordat de Spanjaarden de regio veroverden die zij later het onderkoninkrijk van Peru zouden noemen, heersten de Inca's over dit gebied en was niet Lima de hoofdstad, maar Cusco. Het rijk van de Inca's had destijds zo'n 10 miljoen inwoners en had daarmee één van de grootste bevolkingen ter wereld. Toen ontdekkingsreiziger en 'conquistador' Francisco Pizarro en zijn manschappen in 1532 de heerser van het Incarijk, Atahualpa, gevangen namen, verloor het Incarijk haar macht en stichtten de Spanjaarden in 1542 het onderkoninkrijk Peru. Op datzelfde moment verplaatste de macht zich van Cusco naar de in 1535 gestichte stad Lima, vanuit waar het 'virreinato' zou worden bestuurd en tot de dag van vandaag de hoofdstad is van Peru.

De belangrijke status die Cusco had in de historie van de Inca's vóór de stichting van het onderkoninkrijk van Peru, heeft tot op de dag van vandaag effect op de samenleving van deze stad. Als gevolg van haar rijke historie, werd het in 1983 opgenomen op de werelderfgoedlijst van UNESCO en trekt het jaarlijks een groot aantal toeristen. Deze toeristen zijn op zoek naar de geschiedenis van stad in wiens oude gebouwen en monumenten men de invloed kan zien van het Incarijk. Samen met de oude Incastad Machu Picchu, tevens opgenomen op de werelderfgoedlijst van UNESCO, is Cusco de perfecte plek om de Incacultuur te aanschouwen.

Met de opkomst van het toerisme in de jaren negentig in Peru en vooral in Cusco, ontstond er een nieuw fenomeen vanuit de literatuur: de brichero. Het woord brichero is afgeleid van het Engelse woord 'bridge'. Voor deze bricheros kunnen westerse, vrouwelijke toeristen dienen als een brug tussen Peru en het Westen (Valcuende en Cáceres, 2014). Diezelfde auteurs stellen dat er drie manieren zijn om Peru te verlaten: per boot, per vliegtuig of per *gringa*¹ (79). De brichero wordt beschreven als een inheemse man, dan wel een mesties, die beweert af te stammen van de Inca's en Westerse vrouwen "verovert", van wie hij tijdens hun verblijf in Cusco gebruikmaakt. Vaak worden gidsen geassocieerd met bricheros, omdat zij dagelijks met de Westerse, vrouwelijke toeristen in aanraking komen en in de ogen van hun familie en de locals tussen twee werelden in leven: die van henzelf en de Westerse wereld (Ypeij, 2012: 27).

Deze scriptie plaatst zich binnen het onderzoeksgebied van de culturele analyse, waarin onderzocht zal worden op welke manier de brichero een gegeven identiteit aanneemt en op welke manier er vanuit Nederlands oogpunt naar de brichero wordt gekeken. Dit zal ik doen middels het analyseren van Nederlandse (reis)blogs, nieuwsartikelen en een scriptie. Naast de Nederlandse visie op de brichero zal ik de visie op de brichero vanuit Peruaans perspectief en

¹ De definitie van een blonde buitenlandse vrouw in Latijns Amerika

die van de brichero zelf bekijken d.m.v. twee korte Peruaanse verhalen. Door deze visies te analyseren wil ik aantonen op welke wijze de bricheros spelen met de identiteit die hen is opgelegd door actoren van buitenaf (reisagentschappen en de Peruaanse overheid) en of zij op deze manier succesvol kunnen zijn in het veroveren van de Nederlandse, vrouwelijke toeristen, om zo antwoord te geven op mijn onderzoeksvraag: “Is de brichero in staat om een bepaalde identiteit te creëren om te kunnen overleven in een samenleving die gebukt gaat onder racisme en zo de traditionele rollen van ‘kolonisator’ en ‘gekoloniseerde’ om te draaien? Daarnaast zal aan de hand van de Nederlandse bronnen ook onderzocht worden of de houding van de Nederlandse toerist tegenover de bricheros hetzelfde is als in het algemeen wordt gesteld over de vrouwen die afreizen naar Cusco.

In het eerste hoofdstuk zal meer aandacht worden besteed aan het toerisme in Cusco en de regio, waarin dieper zal worden ingegaan op de geschiedenis van de stad en de rol die haar symbolische waarde en Inca historie met haar tradities spelen in het bestaan van de brichero en met welke intentie de toeristen afreizen naar de stad. Elk jaar bezoeken miljoenen toeristen de oude Inca hoofdstad, wat impact heeft op de lokale bevolking. Waar toerisme is, is geld en daar hebben de inwoners zich aan aangepast en ook de brichero ziet hier zijn kans schoon te profiteren van het toerisme. Aan de hand van deze informatie zal gekeken worden naar de positie die de brichero inneemt binnen de toeristische sector. Daarnaast zal er in het tweede hoofdstuk meer aandacht geschonken worden aan de brichero zelf en gekeken worden naar de manier waarop dit fenomeen is ontstaan vanuit de literatuur en op welke manier hij wordt beschreven.

Tot slot volgt er een analyse aan de ene kant van de fictieve Peruaanse werken ‘Cazador de Gringas’ van Mario Guevara Paredes (2000) en ‘Buscando un Inca’ van Luis Nieto Degregori (1994) en aan de andere kant van de Nederlandse bronnen, bestaande uit blogs, een nieuwsartikel, een rubriek in een tijdschrift en een masterscriptie. Voor de analyse van het Peruaanse perspectief is gekozen voor fictie, omdat dit een beter platform is voor een brichero om zich uit te kunnen drukken dan de Peruaanse blogs, waar de bricheros worden veracht door de Peruaanse gemeenschap en een tirade aan scheldpartijen ondervinden, welke niet gebruikt kunnen worden in mijn onderzoek. Binnen de fictie hebben zij de mogelijkheid zich te verschuilen achter een personage om zich op deze wijze uit te kunnen drukken als brichero. Door toepassing van ‘close reading’ zullen relevante stukken uit de verschillende bronnen worden geselecteerd, welke van belang zullen zijn in de analyse. Na het analyseren, zullen de bevindingen van deze analyse worden gekoppeld en worden vergeleken met de stellingen uit het theoretisch kader. Op deze manier zal door het analyseren van de Nederlandse bronnen

duidelijk worden hoe de vrouwelijke Nederlandse toeristen tegen de bricheros aankijken, waarnaast de Peruaanse werken de visie weergeven van de bricheros zelf en die van Peruaanse bevolking op de brichero. Na de analyse van de verschillende bronnen zal er een conclusie volgen en antwoord worden gegeven op de onderzoeksvraag.

Theoretisch kader

Zoals te lezen was in de inleiding, nam het toerisme in Cusco, en Peru in het algemeen, vanaf de jaren 90 gigantisch toe. Dit, met alle gevolgen van dien, had een enorme impact op de inwoners en met name de armere, inheemse bevolking van de stad en de regio. Voor hen had het negatieve gevolgen, daar waar enkelen ook wisten te profiteren van de positie en de nieuwe identiteit die zij, noodgedwongen of vrijwillig, aannamen ter faveure van de toeristische sector en het daarmee gemoeide economische belang. Wat opvalt in de periode vanaf 1990 is, dat met het nieuwe neoliberale beleid, welke een grote invloed had op de toeristische sector, de inheemse bevolking werd gecommmercialiseerd en een nieuwe identiteit aangemeten kreeg om te voldoen aan de verwachtingen van de toeristen, die er naar streefden om een traditionele en een voor hen ver afgelegen ervaring met de inheemse gemeenschappen mee te maken (Babb, 2012: 37). Zowel de Peruaanse als de Nederlandse perspectieven zullen worden gebruikt om de constructie van deze identiteit te analyseren.

Het lijkt erop dat de ondergeschikte/inferieure positie van de inheemse bevolking van Cusco ten opzichte van de (veelal blanke) elite zijn oorsprong vindt in het koloniale verleden van Peru, waarin de inheemse bevolking werd onderdrukt door de Spaanse overheersers. McCoy stelt dat het een historisch herhalende gebeurtenis is, waar de identiteit en erfgoed van de inheemse bevolking gecommmercialiseerd is in het belang van de toerist (2011: 419). Het erfgoed van Cusco wordt vaak gebruikt door een corrupt systeem van elite die enkel oog heeft voor de winsten die te behalen zijn met toeristische attracties als bijv. Machu Picchu, wat ten kosten gaat van de burgers en hun "heilige" land. Ook stelt McCoy dat de prioriteiten van de elite hebben geresulteerd in scheve sociale structuren binnen de stad, waar inheemsheid nu een gecommmercialiseerd product is en historische realiteit vaak wordt omgevormd ten behoeven van de toeristische industrie (2011: 419). Silverman (geciteerd door McCoy, 2011) ziet de Spaanse verovering van Cusco als oorzaak van de reorganisatie van de stad om aan de Spaanse visie en behoeftes te voldoen, waarnaast de 'conquistadores' ook op zoek waren de oorspronkelijke bewoners aan hen te onderwerpen. Om deze reden is in Cusco een strijd tussen klassen en etnische groepen stevig ingebed in de postkoloniale sociale en economische realiteit van armoede en rijkdom welke de natie blijft verdelen (McCoy, 2011: 420).

Ook Coronado sluit zich aan bij McCoy en beweert dat de identiteiten en het voorkomen van de inheemse bevolking binnen de toeristische sector worden bepaald door toeristische agentschappen en de overheid, waarbij de opvattingen van de inheemse bevolking op hun cultuur en identiteit wordt uitgesloten (2014: 12). Net als in andere delen van de wereld kan er

worden beweerd dat de traditionele voorstelling van inheemse volkeren in het toerisme zijn gedefinieerd door deze postkolonialistische ideologieën (Grünewald, 2002, geciteerd door Coronado, 2014: 12). Volgens Coronado is de gemarginaliseerde positie van inheemse groepen op het gebied van toerisme niet anders dan de positie die zij innemen in andere sociale ruimtes in Peru. De politieke en economische geschiedenis, gevormd door kolonisatie en neokoloniale machten in het verleden, heeft de inheemse volkeren gemarginaliseerd in verschillende aspecten van hun sociale leven. Zij zijn wereldwijd het meest onteigend van hun eigen identiteit en manier van leven, maar op hetzelfde moment nemen zij een belangrijke positie in, in de Westerse fascinatie voor het “anders zijn” en is daarom uitermate geschikt voor de toeristische sector (2014: 12-13).

Tot slot stelt Coronado dat als gevolg van de scheve verhoudingen tussen verschillende groepen in Cusco, het vooral de niet-inheemse bevolking is die nauwelijks profiteert. De inheemse bevolking is altijd betrokken geweest bij het toerisme als goedkope arbeidskracht. Zij geven een beeld weer van hun cultuur en produceren o.a. souvenirs welke een relatie zouden hebben met hun cultuur. Uiteindelijk zijn het echter de niet-inheemse toeristische agentschappen die het meest profiteren van het toerisme en zijn zij bovendien voor een groot deel verantwoordelijk voor de manier waarop de inheemse culturen en identiteiten zijn gecommercialiseerd tot een aantrekkelijk product voor het toerisme. Promoties van het toerisme in Peru in de lokale, nationale en internationale brochures staan vol voorstellingen van de inheemse bevolking, welke worden getypeerd als exotisch, mysterieus en authentiek. De cultuur en identiteit van deze mensen worden gereduceerd tot handelswaar om zo te worden gekocht en verkocht.

Naast het feit dat de cultuur en identiteit wordt omgevormd tot een ideale voorstelling van de inheemse bevolking ten behoeve van het toerisme, en dat de overheid, elite en toeristische agentschappen hier een grote rol in hebben gespeeld, is het ook de inheemse bevolking zelf die gebruik maakt van hun gegeven identiteit, al dan niet om zelf het hoofd boven water te houden, door te profiteren van het toerisme. Zo stelt McCoy dat zij, wiens fysieke kenmerken overeenkomen met de geïdealiseerde versie van een “Inca”, ook voordeel konden halen uit de situatie. Omwille hiervan pasten veel arme burgers zich aan, aan het ideaalbeeld van de toerist om te kunnen profiteren. Zo verleiden velen de toeristen door te claimen dat zij afstammelingen zijn van de Inca’s en hen te laten denken dat het contact met hen authentiek en exotisch is en op deze manier hebben de “mindere” burgers de mogelijkheid om vooruit te komen, al dan niet in een racistische samenleving (McCoy, 2011: 421).

Hierbij sluit Babb (2012) zich bij aan door te stellen dat, terwijl de ongelijke sociale verhoudingen nog steeds een rol spelen, de inheemse bevolking in Cusco toegang heeft tot nieuw kapitaal door de identiteit die zij bezitten (uiterlijk, kleding, taal, artistiek vermogen) en welke zij kunnen inzetten voor economische doeleinden. De inheemse mannen en vrouwen gebruiken hun traditionele of authentieke culturele aspecten als strategie om meer toeristen aan te trekken. Het is daarom dus interessant om te kijken naar de actieve manier waarop ook de bricheros zelf een rol hebben in de constructie van hun eigen identiteit, want door hun identiteit aan te passen aan de verwachtingen van de vrouwelijke toeristen, maken zij meer kans om hen te “veroveren”.

Bricheros veranderen in “professionele Inca’s” en worden op deze manier onweerstaanbaar voor sommige vrouwen. Dit gedrag van de brichero, en ook de andere inwoners van Cusco, geeft aan dat zij zelf uiteindelijk ook deels debet zijn aan de bedrieglijke blik op hun erfgoed en de onderwerping aan de toeristische markt, al is het enkel om zelf te kunnen overleven. Dr. Irmgard Bauer (geciteerd door McCoy, 2011) stelt dat wanneer we terug kijken in de geschiedenis we kunnen zien dat de inheemse mensen altijd gemarginaliseerd zijn door de meerderheid van Peru en dat deze discriminatie vandaag de dag nog steeds voorkomt. Ondanks de onderdrukking van hun eigen mensen, worden zij door de Westerlingen wel gewaardeerd, wiens waardering van hen (of de identiteit nu echt of nep is) veel waard is. Michael D. Hill (geciteerd door McCoy, 2011) meent dat het bestaan van de bricheros dan ook een direct resultaat is van het continue systeem van raciale en klassen identiteit, die toestaat dat toerisme een toneel wordt waarin identiteiten en lichamen een product of dienst zijn binnen de toeristische markt.

Babb meent dat de brichero een gemeengoed is in Cusco. Zij gebruiken de kunst van het verleiden, vaak door hun Inca afkomst te overdrijven, om gringas te veroveren. In sommige gevallen voelen de Westerse vrouwen zich aangetrokken tot de “echtheid” van de bricheros. Deze lokale identiteit, gekenmerkt door kleding, taal en houding en sterk gereflecteerd naar geslacht, is een kritische factor in Peru's toeristische ontwikkeling geweest. Ypeij voegt hier aan toe dat de inheemse bevolking, en dus ook de brichero, zich bewust is van de manier waarop zij door de toeristen worden gezien. Zij eigenen zich deze eigenschappen toe en in de woorden van Stronza (2008, geciteerd door Ypeij, 2012: 19) weerspiegelen zij dit naar de toeristen toe. Zij spelen opzettelijk met hun identiteit en gebruiken het bewustzijn van hun authenticiteit en culturele verschillen om de toeristen te bereiken (Babb, 2011, geciteerd in Ypeij, 2012: 19).

Cusco en haar toerisme

Het toerisme in Peru is ruim een eeuw geleden op gang gekomen na de ontdekking van Machu Picchu in 1911 door een expeditie van de Yale Universiteit onder leiding van Hiram Bingham. Alhoewel Machu Picchu voor vele reizigers sindsdien een must is op hun rondreis door Zuid-Amerika (van den Berghe en Flores, 2000: 18), beschikt Peru ook over spectaculaire landschappen verdeeld over verschillende en contrasterende omgevingen.

Toch is het de Cusco regio die het grootste deel van de jaarlijkse toeristen naar Peru aantrekt, alhoewel Cusco niet erg toegankelijk was in een kleine 50 jaar na de ontdekking van Machu Picchu. In de jaren 60 kwam hier, met de komst van de dagelijkse vluchten die Cusco aandeden, een trein die enkele honderden toeristen meebracht en de opkomst van backpackers, verandering in en nam het aantal toeristen toe (van den Berghe, 1980 geciteerd in van den Berghe en Flores, 2000: 18). Echter was er vanaf het begin van de jaren '80 tot 1991 een flinke afname van het jaarlijks aantal toeristen als gevolg van het terrorisme van 'Sendero Luminoso'². Zij zorgden voor een onveilige situatie in Peru en tevens haar toeristen. Zo kwamen er bijvoorbeeld bij een bomaanslag in 1983 op een treinstation in San Pedro, zes toeristen om (van den Berghe en Flores, 2000: 18).

Toen Alberto Fujimori in 1990³ president werd van Peru, kwam er al snel een einde aan de daling van het aantal toeristen dat Cusco aanded. Onder hem werd in 1992 Abimael Guzmán, de leider van Sendero Luminoso, gearresteerd, waarna verbeterde economische omstandigheden opnieuw zorgde voor een toename van het aantal toeristen (McGrath, 2004: 427; van den Berghe en Flores, 2000: 18). Naast het gevangen nemen van Guzmán, zijn Latijns Amerikaanse overheden, zo ook die van Peru, tijdens de laatste twee decennia van de 20^e eeuw overgegaan van import-substitutie industrialisatie naar een nieuw model van ontwikkeling. Handelsvrijheid, financiële deregulatie, belastinghervorming en privatisering waren de nieuwe stimulans voor economische ontwikkeling van het continent. Het trok BDI⁴ aan, welke belangrijk was voor de ontwikkeling van de toeristische sector, en de handel nam toe met andere regio's in de wereld (Steel, 2013: 238). Bovendien heeft de overheid veel aandacht besteed aan de promotie van toerisme in Peru met onder anderen het Peruaanse Toeristische Masterplan (1999) ondernomen door MITINCI⁵ en PROMPERU⁶ (Ladkin en Martinez, 2002: 77-78). Cusco maakt deel uit van

² Een Maoïstische guerrillabeweging in Peru

³ Alberto Fujimori regeerde Peru van 1990 tot en met 2000

⁴ Buitenlandse Directe Investeringen

⁵ Ministerie van Industrie, toerisme, Integratie en Internationale handel, tegenwoordig MINCETUR

⁶ PromPeru is onderdeel van het ministerie van Buitenlandse Handel en Toerisme van Peru.

één van de meest populaire toeristische circuits (het zuidelijke circuit) en is samen met de steden Ica, Arequipa en Puno aangewezen als PTDZ⁷ (Ladkin en Martinez, 2002: 78).

Cusco trekt de meeste toeristen aan die Peru jaarlijks aandoen. De meest bezochte stad van Peru is weliswaar Lima, echter dient de stad vaak enkel voor de aankomst, waarna de toeristen zich begeven richting andere bestemmingen⁸. Van de 3,62 miljoen toeristen die Peru aandoen, bezoekt maar liefst 84% de stad Cusco⁹. Dat Cusco immens populair is onder de toeristen, staat buiten kijf, maar wat ligt hier aan ten grondslag? Van den Berghe (1994) stelt dat de toeristen reizen naar specifieke plaatsen, omdat zij een authentieke ervaring willen hebben met de ander. Toeristen die naar Peru reizen willen meer leren over de historie van het land, de oude cultuur en de hedendaagse bewoners, die vaak gepresenteerd worden in reisbrochures, reisgidsen en andere media als kleurrijk en exotisch (McGrath, 2004: 18). Omwille van die reden is Cusco immens populair, aangezien het samen met haar inwoners de toeristen kan voorzien in deze behoeftes.

Daarnaast kan er gesteld worden dat de ‘verloren stad van de Inca’s’, Machu Picchu, een belangrijke drijfveer is voor de grote stroom toeristen naar de regio Cusco. Volgens data van het ‘Observatorio Turístico de Perú’ bezoekt 99% van de toeristen in Cusco de oude verlaten Inca stad. De reden dat men in Cusco verblijft om Machu Picchu te bezoeken, is dat Cusco de meest toegankelijke toegangspoort is naar Machu Picchu (McGrath, 2004: 428). Ook al komen toeristen specifiek om Machu Picchu te bezoeken, verblijven zij enkele dagen (voor en na de trip) in Cusco.

Ondanks dat Machu Picchu verreweg het meest populair is onder de toeristen, heeft de Cusco regio nog veel meer te bieden voor de toerist die geïnteresseerd is in historie, archeologie en het ‘authentieke’ Peru. Cusco stond bij de Inca’s bekend als ‘de navel van de Wereld’ en was de voormalige hoofdstad van het Incarijk ‘Tahuantinsuyo’, wat ‘het rijk van de vier windstreken’ (Antisuyo, Collasuyo, Chinchaysuyo en Contisuyo) betekent en in de 16^e eeuw beschouwd werd als het grootste rijk van het Westelijk halfrond. Er is in Cusco nog veel terug te vinden van de Architectuur van de Incabeschaving, alhoewel er door de Spaanse conquistadores veel verwoest is, waarna zij hun koloniale gebouwen boven op de ruïnes plaatsten.

⁷ Priority Tourisme Development Zone

⁸ Data afkomstig van Observatorio Turístico del Perú, geraadpleegd op 10 april 2015 op; <http://www.observatorioturisticodelperu.com/mapas/visita.pdf>

⁹ Data afkomstig van Observatorio Turístico del Perú, geraadpleegd op 10 april 2015 op; <http://www.observatorioturisticodelperu.com/mapas/visita.pdf> en <http://www.observatorioturisticodelperu.com/mapas/balcomerc.pdf>

Van den Berghe en Flores stellen dat het gehele centrum van Cusco en de toren van Saqsaywaman¹⁰ een getuigenis zijn van het Incaverleden. Zo is er het typerende metselwerk van de Inca architectuur op de onderste laag van de gebouwen te bewonderen, waarop de Spanjaarden hun gebouwen plaatsten. Verder heeft de gemeente volledige straten in bijna originele staat hersteld en hebben zij gebouwen van na de Spaanse bezetting rondom de Qoricancha tempel (tempel van de zon) recentelijk vernietigd, waarna pseudo-Inca muren zijn gebouwd binnen de vrijgekomen ruimte om deze een extra Inca voorkomen te geven (2000: 18).

Het historische erfgoed van de Inca's en het koloniale verleden in combinatie met haar aantrekkelijke geografische ligging in de Andes tussen andere oude Incadorpen, heeft de stad tot één van de meest populaire bestemmingen gemaakt van Latijns Amerika (Steel, 2013: 240). McGrath beweert dat de Incacultuur met haar keizerrijk en alle plaatsen die hiertoe behoorden, er voor hebben gezorgd dat Peru meer archeologische locaties heeft dan welk ander Latijns Amerikaans land (2004: 428). In de Cusco regio alleen al zijn er niet minder dan 36.000 archeologische plaatsen geïdentificeerd. Het hele gebied ademt Incacultuur en is gelegen in de adembenemende en magische Andes, wat extra aantrekkingskracht heeft op de toeristen.

Naast de archeologische plaatsen kunnen de toeristen ook kennis maken met oude Incarituelen en ceremonies. Zo vindt er jaarlijks een groots ritueel plaats van de Inti Raymi. Dit is het Incafestival van de Zon en wordt gevierd rondt de winterwende naast de opgravingen van Saqsaywaman, wat op loopafstand ligt van de Plaza de Armas. Veel van de artiesten die deelnemen aan het stuk zijn gekleed in Incakledij en het hele script wordt in het Quechua opgevoerd (van den Berghe en Flores, 2000: 15). Er kan dus gesteld worden dat de Cusco regio de perfecte plek is om de magie van de Andes en de geschiedenis van de Inca's te aanschouwen, welke de toerist voorziet in waar hij naar opzoek is.

¹⁰ Archeologische plaats ten noorden van Cusco

De brichero

Tijdens de ambtstermijn van de voormalige president, Alberto Fujimori (1990-2000), maakte het toerisme in Peru een gigantische groei door. Dit kwam door het gevangennemen van de leider van 'Sendero Luminoso' (Lichtend Pad) Abimael Guzmán in 1992. Deze opkomst van het toerisme bracht ook een nieuw fenomeen met zich mee, namelijk: de brichero. Het fenomeen brichero vindt de oorsprong van zijn naam terug in de literatuur en volgens Mario Guevara Paredes (Revilla, 2003: online) is de brichero als literair personage "geboren" in 1989 in Cusco. Guevara Paredes beweert zelf een brichero te zijn geweest en is tevens de schrijver die de brichero introduceerde in de literatuur en kan zijn tekst beschouwd worden als een visie op de brichero en het bricherismo. Hij schreef onder andere het verhaal 'Cazador de Gringas'. Guevara meent dat de literatuur over het bricherismo voor een verschuiving heeft gezorgd in de Peruaans literatuur (Revilla, 2003: online). Hij stelt dat dit komt omdat het een sociaal, economisch en cultureel fenomeen is, dat zich ontwikkelt in steden, zoals Cusco, die een massale toestroom van internationale toeristen ervaren en dat het thema daarnaast mogelijkheden biedt om je uit te drukken in verschillende genres.

Maar wat is een brichero nu precies? Het woord brichero zou van verschillende dingen afgeleid kunnen zijn. Sommigen, waaronder Guevara, beweren dat het afkomstig is van het woord 'britch' of 'breech' (Revilla, 2003: online). Dit betekent lendendoek (een kledingstuk dat veelal door inheemse volken wordt gedragen) of korte broek, welke beide een intieme relatie zouden hebben met de diensten die deze 'Latin Lovers' verlenen (Revilla, 2003: online). Een andere definitie wordt gegeven door Van Oudheusden (in Perquin, 2011). Volgens haar beweert Juan Carlos (een geïnterviewde brichero) dat het afgeleid is van het Spaanse woord 'hembra' dat in de dierenwereld staat voor vrouwtje. In 'slang' heeft zich dit gevormd tot hembrichis, wat vrouwtjes betekent en staat voor de veroveringen van de bricheros, en van daaruit zou het woord brichero zijn ontstaan. Ondanks dat de vorige beschrijvingen in zekere zin betrekking kunnen hebben op de brichero, ga ik toch uit van een derde mogelijke betekenis. Valcuende en Cáceres beweren dat het woord brichero een verbastering is van het Engelse woord 'bridge' (2014: 79). In het geval dat het woord zijn oorsprong vindt in het woord bridge, wordt de link gelegd met het toerisme. In de poging van de brichero om het land te verlaten en aan een nieuwe toekomst te beginnen in het Westen, kan een toeriste dienen als een brug tussen de twee werelden in, welke de brichero oversteekt.

Van Oudheusden stelt dat de term brichero geen eenduidige betekenis heeft en dat elke Peruaan wel een brichero zou kunnen zijn (2010b: 5-6). Ypeij spreekt van een man uit de Andes die zich

veel begeeft op toeristische locaties, als bars en nachtclubs, waar hij zich voordoet als een exotische en charmerende verleider (2012: 27). Persoonlijk vind ik deze beschrijving ietwat te oppervlakkig en sluit ik mij aan bij drie andere auteurs. Allereerst Vich, wie de brichero ziet als een (inheemse) inwoner van de Andes die Quechua spreekt, gekleed is in traditionele kleding, getint is en een prominente neus heeft, die zwerft door verschillende toeristische plekken om zo uiteindelijk een toeriste te “veroveren”, wat hem de mogelijkheid geeft zich te vermaken en in het beste geval zelfs het land te ontvluchten (2006: 160). De andere twee auteurs zijn Valcuende en Cáceres die hier nog aan toevoegen dat ze vaak lang haar hebben met linten erin, een muziekinstrument bespelen en dat ze naast het Quechua, tegenwoordig ook het Engels steeds meer beheersen (2014: 79). Bovendien beweren zij dat zij nakomelingen zijn van de Inca’s.

Zoals eerder vermeld, richten de bricheros zich op Westerse, vrouwelijke toeristen die de stad Cusco aandoen op hun reis. Vich stelt dat deze toeristen zeer enthousiast zijn om deze verschillende cultuur tot zich te nemen (2006: 161). Ze streven ernaar zich te onttrekken aan de dagelijkse routine van hun leven thuis tijdens deze reis, welke hun de mogelijkheid geeft in contact te komen met de authentieke en traditionele wereld, waarin zij opzoek zijn naar de authentieke Peruaan en een eventueel seksueel avontuur. Sinds de jaren 90 kwam er naast het mannelijke ‘sekstoerisme’, ook de vrouwelijke variant opkomt in toeristische gebieden in de derde wereld (Janssen, 2006: 173). Echter, zien de Westerse vrouwen het niet als het verwickeld zijn in een commerciële relatie met de lokale man of het ‘sekstoerisme’, maar als ‘romantisch toerisme’. Zij beschouwen het als het financieel ondersteunen van hun (tijdelijke) ‘bedpartner’ en niet als prostitutie (Janssen, 2007: 173). Dit zelfde geldt voor de vrouwelijke toeristen die Cusco aandoen. Zij komen met de intentie de monumenten van een koloniale stad met haar Incahistorie te ontdekken en daarnaast zijn zij opzoek naar vertier en het leren kennen van haar mensen, de “echte” Peruanen (Valcuende en Cáceres, 2014: 77).

De bricheros zijn op de hoogte van deze intenties van de Westerse toeristen en wat zij in hun eigen land aan aandacht missen en passen hierop hun identiteit aan en spelen er op in (van den Berghe, 1994, in McGrath, 2004: 18). Om in contact te komen met deze toeristen, vind je hen veelal op het centrale plein van Cusco: ‘Plaza de Armas’, en de bars en nachtclubs die zich veelal bevinden rondom het plein (Guevara in Revilla, 2003: online; Vich, 2006 en Valcuende en Cáceres, 2014).

Verder is het ook noemenswaardig dat, naast de eerder vermelde uiterlijke kenmerken van de brichero, zij de mythologische en magische verhalen van de Andes vertellen om de toeristen de magische beleving te laten ervaren, waar naar zij opzoek zijn. Zij vertellen deze mythologische

en magische verhalen van de Andes en de Inca's tijdens een tour, een gesprek op het plein, of tijdens het salsadansen en is typisch een voorbeeld van hoe een brichero zijn "slachtoffer" benadert, welke wordt geconfirmeerd door Vich: "*Los bricheros viven en los bares y desde allí acosan a sus víctimas a partir de una intensa conversación cuyos temas centrales son la mitología andina, la historia peruana y el frenético magnetismo de la ciudad del Cuzco.*" (2006: 160).

Naast het verkopen van verschillende verkoopwaar rondom Plaza de Armas en het geven van salsalessen in de clubs, waarbij zij met hun verhalen de toeristen proberen te veroveren, zoeken veel bricheros hun heil in het geven van tours als gidsen. Op deze manier komen zij erg gemakkelijk in aanraking met toeristen. Zij doen zich tijdens deze tours voor als nakomeling van de Inca's en kleden zich als inheemsen met kenmerken die verwijzen naar het Incarijk (van den Berghe, 1994, geciteerd in Ypeij, 2012: 18). Verder beweren zij dat ze Quechua spreken, zelfs al spreken ze maar een paar woorden. Ze refereren naar de Inca's als hun voorvaderen en claimen dat zij hun uithoudingsvermogen van hen hebben geërfd en gebruiken het voornaamwoord "wij" wanneer zij over hen spreken (Bosman, 2005 geciteerd in Ypeij, 2012: 26) Verder voeren zij ook rituelen uit, zoals coca bladeren offeren aan Moeder aarde (Pacha mama¹¹). Wanneer zij hun verhalen vertellen over de Inca's laten zij bepaalde delen weg die de toeristen misschien kan doen shockeren (van den Berghe and Flores , geciteerd in Ypeij, 2012, p.26). Op deze manier proberen bricheros de vrouwen van de groep die hij begeleidt te charmeren, alhoewel ook de vrouwen zelf de gidsen met hen meenemen op een meerdere dagen durende wandeltocht (Ypeij, 2012: 27).

De nadelen van het brichero zijn:

Tot dusverre wordt vooral de indruk gewekt dat het "werk" van de brichero erg eenvoudig is en dat hij een rooskleurig leven leidt. Cusco loopt over van de Westerse vrouwen die op reis zijn, Spaans willen leren en/of vrijwilligerswerk doen. Met de voorgaande informatie zouden we kunnen stellen dat de bricheros zich in een paradijs bevinden, waarin zij de Westerse vrouwen voor het uitkiezen hebben, wie zij kunnen voorzien in hun behoeftes, waarna de bricheros weer profiteren van de ondersteuning van hun 'gringas's'. Maar niets is minder waar. In het theoretisch kader hebben wij al kunnen lezen dat de brichero is ontstaan uit de gegeven identiteit aan de inheemse bevolking, welke zij hebben aangenomen om te kunnen overleven in een racistische samenleving. Verder is de brichero onder de plaatselijke bevolking vaak verre van populair en wordt hun werk door hun eigen familie vaak ook niet gewaardeerd.

¹¹ Quechua voor Moeder aarde

De familieleden van de brichero zijn niet altijd blij met zijn levensstijl. Hun familie vindt dat ze van hen gedistantieerd zijn door de aangenomen identiteit en dat ze tussen twee werelden in leven. De wereld van de toeristen wordt gezien als anders, raar en zelfs gevaarlijk. Alhoewel hun dollars veel opleveren, worden toeristen geassocieerd met drugs, alcoholmisbruik en promiscuïteit (Bosman, 2006 geciteerd in Ypeij, 2012: 27). Verder klagen familie en vrienden over het feit dat de gidsen geen tijd voor hen hebben, zich anders kleden, vreemd gedragen en verschillende dingen verwachten van het leven. Veel gidsen blijven singel en zijn liever geïsoleerd van hun vrienden en familie (Bosman, 2005 geciteerd in Ypeij, 2012: 27-28). Middels hun contacten met toeristen identificeren zij zich steeds meer met de Westerse waarden en zien zij hun etniciteit als een mix van Westerse denkbeelden en het Incaïsimo¹² (Ypeij, 2012: 28). Door het aannemen van de identiteit, gegeven door de overheid en de (internationale) reisagentschappen, zijn de bricheros buiten de maatschappij komen te staan en wordt er vaak met afgunst naar hen gekeken.

Nu er een redelijk beeld is geschetst van de brichero, zal er dieper worden ingegaan op zijn werkwijze, de manier waarop de brichero zichzelf ziet en hoe de brichero gezien wordt door zowel de Peruaanse gemeenschap als de Nederlandse toeristen, in de analyse van de twee Peruaanse werken en de Nederlandse bronnen.

¹² Incaïsimo verheerlijkt de vergane glorie van het Incarijk, en Peru als geheel en Cusco in het bijzonder als één van de grote beschavingen van de wereld

Analyse

Om een beter beeld te krijgen van het onderzoek zullen in deze scriptie twee groepen bronnen (Peruaanse en Nederlandse) worden geanalyseerd. De eerste bronnen bestaan uit twee fictieve werken en de andere zijn enkele reisblogs, een nieuwsartikel, een rubriek uit een tijdschrift en een masterscriptie. Deze korte Peruaanse werken zullen worden geanalyseerd om de kijk op de brichero vanuit het standpunt van de brichero zelf weer te geven en de manier waarop de bricheros worden gezien door de Peruaanse gemeenschap. Het eerste verhaal is ‘Cazador de Gringas’ van Mario Guevara Paredes en betreft een verhaal over het ‘werk’ van de brichero, geschreven vanuit zijn eigen ervaringen als brichero zijnde. Het tweede verhaal is ‘Buscando un Inca’ van Luis Nieto Degregori over een Spaanse toeriste die afreist naar Cusco en opzoek is naar een authentieke ervaring.

Daarnaast zullen er ook verschillende soorten Nederlandse bronnen worden geanalyseerd, die specifiek dienen om het toeristische perspectief in het geval van mijn onderzoek weer te geven om te concluderen of de algemene conclusie uit het theoretisch kader overeen komt met de manier waarop er vanuit Nederlands oogpunt naar de brichero wordt gekeken. De bronnen bestaan uit reisblogs van Nederlandse reizigers die in Cusco verblijven omwille van ontwikkelingswerk, reizen of om zich de Spaanse taal toe te eigenen. Daarnaast zal ik ook gebruik maken van een artikel uit ‘de Pers’ waarin de brichero centraal staat. In dit artikel wordt de situatie rondom de brichero in Cusco besproken, waarnaast ook enkele bricheros zijn geïnterviewd. Verder zal er kort een rubriek uit een tijdschrift worden aangehaald, met daarin enkele statements over de brichero en tot slot zullen er ook passages uit een masterscriptie worden geanalyseerd. Na het analyseren van de bronnen zal geconcludeerd kunnen worden of de Nederlandse kijk op de bricheros overeenkomt met de stellingen uit het theoretisch kader.

Nederlands perspectief:

Allereerst zullen de reisblogs worden geanalyseerd. Wendy Wuyts, wie in Cusco verbleef als toerist en om Spaans te leren, vertelt in haar blog over haar ervaringen in Cusco, waaronder ook het nachtleven. Zij schreef in deze blog: *“Gringas en gringos (buitenlanders) moeten echter oppassen voor het fenomeen: brichero. Dat zijn arme Peruanen op zoek naar buitenlanders om hen te gebruiken als ticket en visa naar het rijke westen.”* (2010).

Ook Vivian Gankema ervoer de brichero niet als positief. Gankema verbleef bij een gastgezin in Cusco om vrijwilligerswerk te doen en om Spaans te leren. De oorzaak van haar negatieve kijk

op de brichero ligt bij een Peruaanse medewerker van de organisatie waar zij voor werkte. In een voorgaande blog schreef zij namelijk dat deze medewerker haar had gewaarschuwd:

“Gisterenmiddag heb ik ook een stadstour gemaakt met Enrique (medewerker), hij heeft me laten zien hoe ik morgen naar m'n spaanse lessen moet lopen... ..Ook heeft hij me meegenomen naar de wijk San Blas, wat bekend staat als hippie wijk (heel veel dreadlocks en 'coca'). En dat ik vooral heel erg moest oppassen voor de (voornamelijk) Peruaanse hippies, omdat zij de neiging hebben Europese meiden te versieren, en geld af te troggelen, en vervolgens met al je spullen ervandoor gaan als je ze bij je laat slapen. De Peruanen die in de clubs/barretjes in Cusco komen zijn eigenlijk hetzelfde. 'Don't trust them!'.” (op 17 juni 2012).

Opnieuw wordt de brichero ervaren als iets negatiefs en volgt er een waarschuwing dat deze mannen niet te vertrouwen zijn. Ondanks dat de ‘hippies’ niet worden gedefinieerd als bricheros, beschouw ik hen, aan de hand van de beschrijving, als bricheros, daar waar zij hen beschrijft als mannen die Europese (Westerse) meiden versieren, geld van hen aftroggelen en vervolgens met de vrouwen naar bed gaan. In de blog van 4 juli 2012 wordt uiteindelijk bevestigd dat deze hippies bricheros zijn, waarover Gankema het volgende schreef:

“Omgaan met de 'bricheros' (die mannen waar ik over vertelde die je verleiden en je daarna oplichten) hier in Cusco gaat me overigens goed af, ik heb een klein goedkoop ringetje gekocht; dus tegenwoordig ben ik casada (getrouwd..). Dit lijkt misschien overdreven, maar echt, als je ook maar enig spoor van interesse (of vrijgezel) toont wordt je de rest van de middag achtervolgt.”

Tot slot stelt de Feyter, wie wederom bij een gastgezin verbleef in Cusco om daar Spaans te leren, waarna zij vrijwilligerswerk zou gaan doen, de brichero te zien als een ‘gevaar’, welke het beste vermeden zou kunnen worden. Zij schreef het volgende in haar blog:

“mijn leraar leert mij om de één of andere reden, naast Spaans, ook van alles over de stad, de cultuur en gewoontes in Cusco en omstreken. Toen ik vertelde dat ik op stap zou gaan waarschuwde hij mij voor bepaalde mannen in de discotheken... ..Deze bricheros versieren meisjes met als enige doel op haar kosten mee te gaan naar haar thuisland. Eenmaal daar peert hij hem. De naam bridgero slaat dus op het feit dat jij moet dienen als brug naar een ander land.” (15 september 2009).

Ook in deze blog wordt de brichero afgeschilderd als een profiteur die de Westerse vrouwen gebruikt als brug tussen Peru en het rijke Westen.

Verder schreef Lotte van Oudheusden een korte rubriek over de brichero in het tijdschrift ‘Herinneringen aan Marjan’. Van Oudheusden was student aan het Centrum voor Studie en Documentatie van Latijns Amerika en deed onderzoek naar de brichero voor haar scriptie. In de rubriek schreef zij het volgende over de brichero:

“Een van de eerste woorden die mijn Peruaanse gastfamilie mij leerde in het begin van mijn vijf maanden durende verblijf in Cusco in 2005, was brichero. Daarmee hadden zij het over mannen die mij zouden proberen te verleiden om een ‘liefdesrelatie’ te beginnen waarbij ze geen oogje op mij hadden, maar op mijn geld.” (van Oudheusden, 2010b).

Later in de rubriek geeft van Oudheusden een korte beschrijving van de brichero en stelt dat hij een minderwaardige plek inneemt in de Peruaanse samenleving: *“De jongens die als bricheros bestempeld worden, hebben vaak een Indiaans uiterlijk. Zij voldoen daarmee niet aan het blanke schoonheidsideaal wat je in Peru op televisie en in reclames ziet.”* (2010a). Hieraan voegde van Oudheusden toe :

“Een blank meisje uit Lima zal nooit een relatie aangaan met een jongen van Indiaanse afkomst, zo werd mij vaak verteld in interviews. De jongens ervoeren het – met name in het begin – dan ook als een grote verrassing dat de westerse meisjes zoveel aandacht voor hen hadden. Op deze manier ervaren zij een waardering voor hun afkomst die zij in hun eigen maatschappij niet kennen.”(2010a).

Van Oudheusden stelt dus dat de bricheros zich niet enkel richten op de Westerse vrouwen om het feit om van hen te kunnen profiteren en hen in het beste geval te gebruiken als brug naar het rijke Westen, maar ook omdat zij door deze (blanke) vrouwen meer gewaardeerd worden dan de blanke vrouwen in Peru zelf. Wat tevens opvalt, is dat van Oudheusden niet zozeer een negatief beeld van de brichero schetst, ondanks de waarschuwingen en de negatieve houding tegenover de brichero die haar gastgezin er op na hield, maar dat zij juist het standpunt van de brichero zelf probeert weer te geven.

De laatste Nederlandse bron betreft een krantenartikel uit ‘de Pers’ van 13 januari 2011, geschreven door Marjolijne Perquin, wie ook gebruik heeft gemaakt van het onderzoek van Lotte van Oudheusden. Perquin verbleef in Cusco en was geïnteresseerd in het fenomeen brichero en schrijft over haar bevindingen in de Pers. In deze bron wordt zowel de situatie van de brichero beschreven als een negatieve kant van het fenomeen gegeven. Wat betreft de situatie rondom de brichero werd het volgende geschreven:

“Volgens Lotte versterkt het heersende racisme in Peru dit fenomeen¹³. ‘Een blank Peruaans meisje uit Lima zou nooit iets beginnen met een jongen uit Cusco met Andische gelaatstreken. Wanneer een blanke Europees wel geïnteresseerd is, voelt de jongen zich weer trots over zijn afkomst. Hij wordt dan niet meer afgekeurd, maar juist gewaardeerd om zijn uiterlijk en kennis over zijn cultuur’.” (Perquin, 2011).

Wederom kan uit de woorden van Lotte van Oudheusden worden opgetekend dat racisme een rol speelt in het bestaan en de identiteit van de brichero. Door het aannemen van een inheemse identiteit, en op deze manier in te spelen op de behoeftes van de vrouwelijke toeristen, wordt de brichero meer gewaardeerd dan dat zij worden gewaardeerd door de blanke vrouwen, woonachtig in Peru.

Het artikel wordt afgesloten met de woorden van Perquin zelf en geeft eerder een negatief beeld van de brichero dan een positief beeld

“Het is tijd voor afscheid. Ik steek mijn hand uit, en bedank hem¹⁴. Opeens grijpt hij me stevig vast en kijkt me met een vurige blik aan. ‘Ga je vanavond met me mee, dan laat ik je de magie van Cusco zien’, vraagt hij. Geschrokken besef ik dat deze brichero het nu op mij heeft gemunt. Ik schud me los en zet het op een lopen. ‘Hey gringa’, roept hij me achterna, ‘wat had je dan verwacht, ik ben een ladykiller!’” (Perquin, 2011).

Door te stellen dat zij geschrokken is en meent dat de brichero het op haar heeft “gemunt”, geeft aan dat zij zich min of meer als zijn slachtoffer beschouwt en dat zij zich hierdoor ongemakkelijk voelt. Wanneer zij vervolgt dat zij zich los moest schudden van de brichero en het daarna op een lopen zet, kan worden gezien als dat zij zich bedreigd voelt door de situatie en zij niet geïnteresseerd is in de verleiding van de brichero.

Wat we kunnen concluderen, is dat de bevindingen van van Oudheusden de stelling van Irmgard Bauer (geciteerd door McCoy, 2011) ondersteunen. Bauer stelt dat inheemse mensen altijd zijn gemarginaliseerd in Peru en dat deze discriminatie vandaag de dag hier nog steeds voorkomt. Zo stelde van Oudheusden dat een blank Peruaans meisje uit Lima nooit iets zou beginnen met een jongen uit Cusco met Andische gelaatstreken. Bauer stelde verder dat de inheemse bevolking door Westerlingen wel wordt gewaardeerd en dat hun waardering (of de inheemse identiteit nu echt of nep is) veel waard is voor deze bevolking. Omwille van deze reden passen de bricheros hun identiteit aan om zo een kans te maken bij de blanke Westerse vrouwen. Dit wordt tevens

¹³ Het fenomeen brichero

¹⁴ Ricardo (38), een brichero uit Cusco wie Perquin interviewde

ondersteund door van Oudheusden in het artikel in de Pers: *“De westerse toerist is op zoek naar een authentieke Peruaanse ervaring. Ze volgt vaak Spaanse lessen, en doet vrijwilligerswerk. De brichero speelt in op deze interesses, en ontpopt zich als bekwame gids of ervaren mysticus om de toerist in haar authentieke reiservaring te begeleiden.”* (Perquin, 2011).

Bovenstaande passage, welke betrekking had op het inspelen van de brichero op de interesses van de toeristen, ondersteunt ook de stellingen van McCoy (2014), Ypeij (2012) en Babb (2012). Allereerst stelt McCoy dat de inheemse bevolking zelf ook gebruik maakt van hun gegeven identiteit en dat zij, wiens fysieke kenmerken overeen komen met de geïdealiseerde versie van een “Inca”, ook voordeel konden halen uit de situatie. Zo verleiden velen van hen de toeristen door te claimen dat zij afstammelingen zijn van de Inca’s en hen te laten denken dat het contact met hen authentiek en exotisch is, waardoor zij de mogelijkheid hebben om vooruit te komen in een racistische samenleving (McCoy, 2014: 421). Verder stelt zij dat de bricheros in “professionele Inca’s” veranderen, waardoor zij onweerstaanbaar worden voor sommige vrouwen, waarna zij deze vrouwen versieren en profiteren van hun welvaart.

Babb stelt dat, terwijl de ongelijke sociale verhoudingen nog steeds een rol spelen, de inheemse bevolking in Cusco toegang heeft tot nieuw kapitaal door de identiteit die zij bezitten (uiterlijk, kleding, taal en artistiek vermogen) en welke zij kunnen inzetten voor economische doeleinden. De inheemse mannen en vrouwen gebruiken hun traditionele of authentieke culturele aspecten als strategie om meer toeristen aan te trekken. Hetzelfde geldt voor de bricheros die onder andere hun Inca afkomst overdrijven, waardoor sommige vrouwen zich aangetrokken voelen tot de “echtheid” van de bricheros en daarnaast passen zij hun identiteit aan, aan de verwachtingen van de vrouwelijke toeristen, waardoor zij meer kans maken hen te “veroveren”. Ypeij stelt hetzelfde, namelijk dat de inheemse bevolking, en dus ook de brichero, zich bewust is van de manier waarop zij door de toeristen worden gezien. Zij eigenen zich deze eigenschappen toe en weerspiegelen dit naar de toeristen toe. Zij spelen opzettelijk met hun identiteit en gebruiken het bewustzijn van hun authenticiteit en culturele verschillen om de toeristen te bereiken.

Wanneer we kijken naar Wuyts, Gankema en de Feyter, kunnen we concluderen dat hun visie op de brichero de stelling van Coronado niet ondersteunt. Coronado stelt namelijk dat de inheemse bevolking wereldwijd het meest onteigend is van hun eigen identiteit en manier van leven, maar dat zij op hetzelfde moment een belangrijke positie innemen, in de Westerse fascinatie voor het “anders zijn” en daarom uitermate geschikt is voor de toeristische sector (2014: 12-13). Deze stelling zou voor veel toeristen in het algemeen de waarheid kunnen zijn, maar kijkend naar

Wuyts, Gankema en de Feyter kunnen we concluderen dat zij niet gefascineerd en gecharmeerd zijn van de brichero en vooral negatief tegen hen aankijken.

Alhoewel Wuyts, Gankema en de Feyter de stelling van Coronado niet ondersteunen, kan er wel gesteld worden dat zij de stelling van McCoy ondersteunen. McCoy ziet de Spaanse verovering van Cusco als oorzaak van de hedendaagse ongelijkheid die de stad vandaag de dag kent tussen de blanke elite en de inheemse bevolking (2014:420). Hierdoor is in Cusco een strijd tussen klassen en etnische groepen stevig ingebed in de postkoloniale sociale- en economische realiteit van armoede en rijkdom, welke de natie blijft verdelen. Als we kijken naar Wuyts, Gankema en de Feyter kunnen we stellen dat deze situatie ook van toepassing is op de drie Nederlandse vrouwen. Zij zijn blank en welvarend en beschouwen de bricheros als minderwaardig en arm, waardoor zij negatief tegen hen aankijken en hen eerder zien als een bedreiging dan als leuke mannen door wie zij zich zullen laten veroveren.

Daarnaast is het interessant om te kijken naar het feit dat de mening van Wuyts, Gankema en de Feyter gevormd wordt door de waarschuwingen die worden afgegeven door hun Peruaanse gastgezinnen. Hun afkeer jegens de bricheros kan verklaard worden door de onevenwichtige sociale verhoudingen in Peru en kan gezien worden als een vorm van intern racisme, daar waar Babb en McCoy stelden dat een strijd tussen klassen en etnische groepen stevig ingebed is in de postkoloniale sociale en economische realiteit in Cusco en dat de “mindere” burgers de mogelijkheid hebben om vooruit te komen in een racistische samenleving door een andere identiteit aan te nemen.

Peruaans perspectief:

Nu de manier waarop de Nederlandse toeristen tegen de bricheros aankijken duidelijk is, zal er worden gekeken naar de manier waarop de brichero zichzelf ziet en hoe hij wordt gezien door de Peruaanse gemeenschap. In ‘Cazador de Gringas’ van Mario Guevara Paredes (2000), waarvoor ik de Nederlandse vertaling ‘De Jager’ heb gebruikt, vertaald door Arieke Kroes (2009), vertolkt de ik-persoon in het verhaal de schrijver Mario Guevara Paredes, die zelf ook een brichero was.

“Ik heb mijzelf gedistantieerd van het leven als een brichero voor meer dan 10 jaar, omdat ik mijzelf nu enkel wil toewijden aan het schrijven. Het was een gemakkelijke periode in mijn leven. Het kwam voort uit mijn jeugd en voor mij waren de relaties die ik had erg belangrijk, omdat zij mij de gringas beter hebben leren begrijpen.” (Revilla, 2003: online).

Hij vertelt vanuit zijn eigen ervaringen en geeft weer hoe hij het leven van een brichero ziet vanuit zijn visie. Verder wordt er een beeld geschetst van hoe de (lokale) Peruaanse bevolking neer kijkt op de brichero en de afgunst die daar mee gepaard gaat wanneer een niet blanke (jonge-) man hand in hand loopt met een blanke, Westerse vrouw. Bovendien geeft het weer welke positie een inheemse jongen/man in Peru inneemt.

Wat we tot dusverre hebben opgemerkt, is dat de Nederlandse toeristen, alsmede de Peruaanse bevolking, de brichero als iets negatiefs ervaren en hem omschrijven als een luie Peruaan, die misbruik probeert te maken van de situatie, door zich voor te doen als een nakomeling van de Inca's, om op deze manier in te spelen op de interesses van de Westerse toeristen. Echter, probeert Guevara met dit verhaal aan te tonen, dat het leven van een brichero niet altijd over rozen gaat, dat het negatieve kanten kent, hij zich voortbeweegt in een door racisme geteisterde samenleving en dat hij de toeristen enkel voorziet in wat zij missen in hun eigen land, namelijk: liefde. *“En dan heb je ook nog van die vrouwen die op zoek zijn naar een exotisch avontuurtje, omdat ze in hun eigen land als een robot leven en het woordje liefde vergeten zijn. Vandaar dat ze op latino's vallen en zeggen dat we vurig en teder zijn”* (Guevara, 2009: 163). Op deze manier probeert hij hetgeen dat hij doet, goed te praten. Hij beweert, ondanks dat hij profiteert van haar welzijn en hij gebruik maakt van de situatie, dat? hij de vrouwen de ervaring geeft waar naar zij op zoek zijn en verder niets fout doet.

Zoals al naar voren kwam in de analyse van de Nederlandse bronnen en in het theoretisch kader, beweegt de brichero zich voort in een door racisme geteisterde samenleving, waarin zij worden gezien als minderwaardig. *“Zoals ik u al vertelde, worden wij door de mensen raar aangekeken. Als ik innig verstrengeld met een gringa over straat loop, bespeur ik direct blikken die zeggen: hoe komt zo'n lelijk onderkruipsel aan zo'n blonde stoot?”* (Guevara, 2009: 130). De bevolking ziet de brichero als een onderkruipsel en kan zich niet voorstellen dat een blanke vrouw in hen geïnteresseerd is, maar door de aangenomen identiteit voldoet hij aan de verwachtingen van deze Westerse vrouwen en is hij in staat haar te veroveren.

Hij wordt door deze vrouwen gewaardeerd, wat voor hem van grote waarde is, zoals werd gesteld door Bauer (geciteerd door McCoy, 2011). Wanneer deze Westerse vrouwen geïnteresseerd zijn in de brichero, is dit voor hem een kans om het hoofd boven water te houden en zij beschouwen het jagen op gringas dan ook als hun werk en als een bron van inkomsten. *“Zoals ik al zei, ze maakte grote indruk op me, en omdat ik al een paar dagen zonder werk zat, had ik geen rooie cent meer. Ik zit de laatste tijd nogal krap bij kas, sinds de Amerikaanse met wie ik maanden heb samengewoond, vertrokken is.”* (Guevara, 2009: 163). Zonder gringa heeft

een brichero geen inkomen of zelfs geen eten, drinken en onderdak. Dit is het risico van het vak van een brichero, waar men nooit zeker is van een vast inkomen en waar hij concurrentie ondervindt van zijn “collega’s”. *“Zoals ik al zei: ik zag haar en ik liep meteen op haar tafeltje af. In dit vak ligt de concurrentie altijd op de loer. Tegenwoordig kan iedere beginner je te vlug af zijn, en dat nekt je, want dat reduceert je kansen om te scoren tot nul.”* (Guevara, 2009: 164).

Om succesvol te zijn in het vak, lazten we in het theoretisch kader al dat de bricheros in professionele Inca’s veranderen, ofwel het aannemen van de Inca-identiteit, om zo de Westerse vrouwen te veroveren en daarnaast gebruiken zij, zoals reeds vermeld, de mythologie en magie van de Andes om hen te veroveren:

“Ik paste op dat grietje een oude truc toe waarmee ik altijd succes heb gehad. Ik maakte haar wijs dat onze ontmoeting niet toevallig was, maar een gevolg van de magnetische krachten die in deze stad werkzaam zijn en die onze ontmoeting vannacht mogelijk hadden gemaakt, want ik kende haar al uit mijn dromen.” (Guevara, 2009: 164).

Door te beweren dat het geen toeval is dat zij elkaar ontmoeten, maar dat dit een gevolg is van de “krachten” van de stad, breekt de brichero het ijs en speelt hij in op de interesses van de toerist die opzoek is naar een authentieke en magische ervaring met een authentieke Peruaan.

Maar het vertellen van mythen en magische verhalen is niet de enige manier waarop de brichero zijn “prooi” voor zich weet te winnen. Hij moet beschikken over verschillende vaardigheden. Naast zijn inheemse gelaatstreken, kleding en verhalen moet hij ook beschikken over danskwaliteiten, het spreken van Engels wanneer zijn prooi de Spaanse taal niet beheerst, waarnaast hij ook tactisch gebruik maakt van de alcohol dat in het spel is.

“Nou ja, nu moet u niet denken dat we de hele nacht alleen maar hebben zitten praten, nee, we dronken ook flink wat biertjes, waarvoor zij natuurlijk moest betalen. Verder pakte ik tussen onze gesprekken door haar hand en leidde ik haar naar de dansvloer, terwijl ik lieve woordjes in haar oor fluisterde. Ik kan geweldig dansen, en niet alleen huayno, maar ook salsa en rock, dus die trut genoot met volle teugen terwijl ik haar liet rondtollen. Uiteindelijk was ze ervan overtuigd dat onze ontmoeting pure magie was, en nadat ons gesprek en het bier hun werk hadden gedaan, bekende ze een gereïncarneerde Walkure te zijn die per ongeluk in deze tijd was beland.” (Guevara, 2009: 164-165).

De brichero in het verhaal is er in geslaagd een identiteit aan te nemen en tactieken te ontwikkelen om de gringas te veroveren. De reden dat de bricheros deze gegeven identiteit aannemen, is om zo te kunnen overleven en de gevestigde rollen die binnen de Peruaanse

samenleving bestaan te kunnen omdraaien. Daar waar zij in hun eigen land door de blanke elite worden bestempeld als inferieur, worden zij door de Westerse vrouwen wel gewaardeerd. Op deze manier is de brichero in staat de “gejaagde” *gringa* te overheersen en te domineren, door haar te veroveren en van haar welvaart te profiteren. Of zoals Vich stelt:

“Después de quinientos años, este cuento propondría que los roles podrían invertirse y que ahora, a través del discurso de la diferencia, el sujeto colonizado podría dominar al colonizador para subvertir la antigua relación de hegemonía. A través de una especie de hipnosis, el brichero conquistaría al mundo occidental e “invertiría la tortilla” (2006: 163).

Deze dominantie is terug te vinden in de volgende passage uit het verhaal:

“Met die gringa was het menens... ..Ik had een vrouw die eruitzag als een beursbabe, een hotelkamer in het centrum van de stad en heerlijke maaltijden. Ik had altijd geld op zak, denkt u eens in! En dat allemaal omdat ik die gringa een beetje liefde gaf. En dan te bedenken dat ik me met dat geld helemaal klem zoop terwijl zij, mak als een goede echtgenote, alles zonder morren verdroeg. En weet u waarom? Als ze er iets van zou zeggen, was ze haar andean lover kwijt.” (Guevara, 2009: 164).

Ondanks dat de brichero in sommige situaties bij machte is te kunnen profiteren van zijn prooi, is zijn bestaan alleszins zeker. Wanneer een brichero niet samen is met een *gringa*, kan hij niet worden voorzien in zijn dagelijkse behoeftes en is hij blut. Verder kunnen onverhoopte situaties hem in een moeilijke positie brengen. Hetzelfde geldt voor de brichero uit het verhaal:

“Ze sperde haar ogen wijd open, maakte zich met geweld los uit mijn armen en sprong uit bed terwijl ze het op een huilen en schreeuwen zette zodat het hele hotel wakker werd... .. Toen ik haar, nog altijd in mijn blote kont, probeerde bij te brengen, vielen uw collega's binnen en ramden me zonder pardon met mijn gezicht tegen de muur. Protesteren was zinloos, want met scheldwoorden en stokslagen legden ze me het zwijgen op. De rest weet u, want u was erbij toen ze me geboeid het bureau binnen brachten. Nu u overtuigd bent van mijn onschuld en van de lijdensweg die het is om in dit land je brood te verdienen, aarzelt u vast niet om mij te laten gaan, meneer de commissaris.” (Guevara, 2009: 164).

In deze voorgaande situatie wordt wederom duidelijk hoe onzeker het bestaan is van een brichero en dat hij een inferieure plaats inneemt binnen de Peruaanse samenleving. Het ene moment domineert hij de vrouw, is hij succesvol en weet hij zich op deze manier van de

racistische¹⁵ samenleving te onttrekken. Het andere moment verlaat een *gringa* hem, weet hij geen “prooi” te vangen of komt hij in een onverhoopte situatie terecht, zoals die van de laatste passage, waardoor hij weer onderaan de sociale ladder belandt en, zoals hij aangeeft, het voor hem een lijdensweg is om in de racistische samenleving van Peru zijn brood te verdienen. Aan de hand van ‘Cazador de Gringas’ kan dus gesteld worden dat de brichero gedwongen wordt door de overheid en reisagentschappen gegeven identiteit aan te nemen. Zonder deze identiteit zal hij niet worden gewaardeerd door de Westerse toeristen, staat hij onderaan de sociale ladder en zal hij moeilijkheden ondervinden om zijn brood te verdienen.

Omwille van voorgaande redenen kunnen we stellen dat de stellingen van McCoy (2011) dat : “zij, wiens fysieke kenmerken overeenkomen met de geïdealiseerde versie van een “Inca”, ook voordeel konden halen uit de situatie” en “de bricheros de mogelijkheid hebben om vooruit te komen in een racistische samenleving door te claimen dat zij afstammelingen zijn van de Inca’s en hen te laten denken dat het contact met hen authentiek en exotisch is”, ondersteunt wordt door het verhaal ‘Cazador de Gringas’.

Hetzelfde geldt voor de stelling van dr. Irmgard Bauer en antropoloog Michael D. Hill (geciteerd door McCoy, 2011). Bauer stelt dat ondanks de onderdrukking van hun eigen mensen, zij door de Westerlingen wel worden gewaardeerd, wiens waardering van hen (of de identiteit nu echt of nep is) veel waard is. Hill, op zijn beurt, meent dat het bestaan van de bricheros dan ook een direct resultaat is van het continue systeem van raciale en klassen identiteit, die toestaat dat toerisme een toneel wordt waarin identiteiten en lichamen een product of dienst zijn binnen de toeristische markt. Binnen deze toeristische markt zouden we de brichero kunnen zien als product of dienst, welke dient om de vrouwelijke, Westerse toerist te voorzien in haar behoeftes. Binnen deze markt kan de brichero zijn lichaam en gegeven identiteit, welke een resultaat is van het continue systeem van raciale klassen en identiteit, gebruiken om te kunnen profiteren van de welvaart van de toerist.

‘Buscando un Inca’ betreft een verhaal, verteld door een derde, alwetende persoon, over de Spaanse toeriste Laura Cristóbal, wie duidelijke intenties heeft wanneer zij naar Cusco afreist. Zij komt naar Cusco voor haar magie en mythes en om een echte Inca te vinden: het authentieke Peru en een authentieke Peruaan, zoals de intenties van vele toeristen, gelezen in de voorgaande hoofdstukken. Alhoewel het verhaal verteld wordt in de derde persoon en dat de hoofdpersoon

¹⁵ Wanneer er wordt gesproken over een racistische samenleving, wordt er verwezen naar de stelling van McCoy in het theoretisch kader. McCoy stelde dat “mindere” burgers de mogelijkheid hadden om in een racistische samenleving vooruit te komen door een gegeven identiteit aan te nemen (McCoy, 2011: 421).

een toerist is en niet een brichero, verschilt het verhaal niet zoveel van het vorige. Opnieuw kan gesteld worden dat de rollen van *colonizado* en *colonizador* omgedraaid worden gedurende het verhaal. Allereerst komt dit door het feit dat Laura Cristobal afreist naar Cusco met “vijf eeuwen van berouw” en bereid is om “verlossing te vinden in Utopia”. Deze vijf eeuwen staan voor de ontdekking van het Amerikaanse continent in 1492 door Christoffel Columbus, waarmee de onderdrukking door de Spanjaarden begon. “*Laura Cristóbal, cinco centurias de remordimiento en las valijas, desembarcó en el Cusco dispuesta a encontrar la redención en la utopía.*” (Nieto, 1994: 139).

Laura reist met duidelijk intenties af naar Cusco, maar wordt vanaf het begin teleurgesteld. De ervaring waarnaar zij opzoek is, lijkt zij niet te kunnen vinden: “*Las decepciones empezaron cuando manifestó en la agencia de viajes su deseo visitar un ayllu y la miraron como bicho antediluviano: ¡comunidad capesina dirá!... ..la llevaron a unas comunidades que no se diferenciaban mucho de cualquier pueblito de la sierra madrileña.*” (Nieto, 1994: 139). Een andere teleurstelling volgt wanneer Laura met een antropoloog uit Cusco de top van Huanacaure¹⁶ beklimt, waar zij haar proberen te drogeren:

“Más peligrosa resultó su experiencia con un antropólogo cusqueño émulo de don Juan que se ofreció gentilmente a abrirle los meandros del alma andina. Había que trepar para ello al Huanacaure, el apu¹⁷ donde según la leyenda Manco Cápac enterró la barreta de oro. Una vez en la cumbre... ..ingirieron una pócima de San Pedro.” (Nieto, 1994: 139).

Ook haar chauffeur Aladino slaagt er niet in haar wensen te vervullen om één van de vijftien mythes van de Inkarrí te horen:

“Otro de sus sueños, escuchar de boca de un runa¹⁸ lo menos una de las quince versiones del mito de Inkarrí, no lo pudo satisfacer ni Aladino... ..La condujo a presencia de un vejete arrugado y sin dientes que mascullaba el castellano a duras penas, pero que en lugar de hablarle del retorno del Inca le empezó a contar de un oso que raptaba doncellas.” (Nieto, 1994: 139-140).

De druppel die de emmer doet overlopen, was haar ongelukkige inval in de wereld van de Andes-magie, welke als dekmantel wordt gebruikt om haar te versieren:

¹⁶ Berg in de Cusco regio die een belangrijke rol speelt in de mythe van Manco Cápac

¹⁷ Een “levende” berg uit de Incamythes

¹⁸ Quechua voor mens

“La gota que rebasó el vaso fue su desafortunada incursión en el mundo mágico andino. El anuncio de la radio la llevó a uno de los hoteluchos cercanos al mercado en busca del Gran Maestro Kallawaya, pero lo que hubo en lugar de una iniciación en los antiguos secretos de ese pueblo altiplánico fue el más descarado y menos mágico de los intentos de meter mano a la gringa.” (Nieto, 1994: 140).

Teleurgesteld en genezen van haar antropologische geestdrift om de geschiedenis te aanschouwen, keert zij terug naar haar verblijfplaats en leert zij Cusco kennen als elke andere toerist: overal foto's nemende, terwijl een horde van verkopers op haar afkomt om hun spullen aan haar te slijten. Het feit dat de zogenaamde authentieke ervaringen waar zij naar opzoek was, nep bleken te zijn, ondersteunen de stelling van Babb, wie stelt dat de inheemse bevolking gecommmercialiseerd is en een nieuwe identiteit heeft gekregen om te voldoen aan de verwachtingen van de toeristen, welke er naar streefden om een traditionele en een voor hen ver afgelegen ervaring met de inheemse gemeenschappen mee te maken. Aangezien hun identiteit niet authentiek is, waren zij niet in staat Laura te voorzien in haar interesses.

Dit alles verandert echter wanneer zij een man, Gonzalo, ontmoet in Café Varayoc, alhoewel zij in instantie sceptisch is over hem:

“Le habían advertido repetidas veces sobre los bricheros, esos cusqueños que viven de engatusar gringas, y como tal catalogó inmediatamente al tipo – cabello largo, sombrero Túpac Amaru, chaleco de Taquile y camisa de bayeta – que se dirigía a ella desde la mesa del lado.” (Nieto, 1994: 140-141).

Wanneer zij in gesprek komen, lijkt Laura niet erg geïnteresseerd, maar wanneer zij hem vraagt of hij een brichero is en hij meent een Inca te zijn, weet hij haar aandacht te trekken. Zoals McCoy stelde, verandert hij op dit moment in een professionele Inca, om zo onweerstaanbaar voor haar te worden, omdat hij haar voorziet in waar zij naar opzoek is. Meteen opent hij de jacht en gebruikt hij zijn versiertrucs van de magie:

“Yo te he hecho el amor anoche. Busca en tu memoria. Tú estabas en un sitio elevado – al principio te pareció que era una fortaleza incaica, pero luego resultó ser el torreón de un castillo – y un águila describía círculos encima tuyo. No era águila, era un cóndor, yo era ese cóndor.” (Nieto, 1994: 1941).

De brichero vervolgt het verhaal door te stellen dat de aankomst van haar voorouders (de aankomst van de Spanjaarden in Peru) werd ingeluid door een slecht teken: *“La llegada de tus antepasados fue anunciada por un presagio de signo inverso... ..Yo he cobrado revancha,*

revancha simbólica. De otro modo no hubiera podido acercarme a ti, no en igualdad de condiciones, sino siempre como vencido o vencedor". (Nieto, 1994: 141). Op deze manier legt hij de link tussen de veroveraar en veroverde, welke rollen hij tracht om te draaien door haar te versieren en zo in de machtspositie te komen om Laura inferieur aan hem te maken.

Vervolgens wordt de cocabladerenthee vervangen door Pisco sour, net zoals de brichero in Cazador de Gringas gebruik maakt van alcohol. De brichero vervolgt daarna zijn verhaal en plaatst hen beiden in een mythe, waardoor Laura een nieuwe wereld voor zich geopend ziet worden. De brichero stelt dat zij aangekomen zijn bij de derde periode, die van de Yachay, de wijzen, die liefde en werk combineerde: *"Tú eres una Yachay, fría, puro intelecto. Yo soy un Munay, vivo para el amor"* (Nieto, 1994: 141).

De brichero heeft haar weten te intrigeren, maar zij besluit hem uit haar hoofd te zetten. Het moment van bouwen van bruggen was geweest en elke vorm van gezelschap zouden een last zijn in haar laatste dagen in Cusco. Hierop besluit zij naar Saqsaywaman te gaan via het steile gangpad en eenmaal boven voelde zij zich bevrijd van haar spanning, depressie en angst. Zij dacht: *"deze dagen zijn welgezind om een relatie aan te gaan met Ukupacha.¹⁹."* Wanneer ze om zich heen kijkt, ziet zij plots Gonzalo verderop zitten. Samen verlaten zij Saqsaywaman en gaan naar Quenco, waar hij zijn verhalen over de mythes van de Inca's vervolgt:

"El ukupacha, empezó a explicarle Gonzalo, es el mundo de adentro, el mundo interior, donde viven los dioses. El Kaypacha es el mundo exterior, el de encima, el actual, donde habitamos los humanos. El Hanaqpacha es el mundo superior, de promisión y abundancia, al que se llega, tras penoso viaje, una vez muertos."(Nieto, 1994: 142).

Vervolgens maakt Gonzalo een offer en rijdt samen met Laura naar het Huacarpay meer. Daar aangekomen, vertelt hij dat hij een tovenaar is, een Layqa, en dat zijn leraar Benito Kana was: *"Benito Kana, el único que conversaba no solo con el Pitusiray y el Huanacaure, sino con el mismísimo apu Ausangate. Don Benito me eligió, me dejó su mesa."* (Nieto, 1994: 143). Gonzalo verbrandt het offer om zo in aanraking te komen met Ukupacha, waarna zij beginnen te zoenen en te vozen. Dan begrijpt zij waarom Gonzalo zegt dat hij een Munay is. Zij heeft gevonden waarnaar zij op zoek was en wilt ook een Munay zijn: *"Quiero ser una Munay y él incrédulo de tener a mujer tan provocativa y bella en sus brazos, Laura emocionada hasta las lágrimas de haber encontrado un Inca y él pensando maldición mi imperio por ella."* (Nieto, 1994, 143). De brichero is er in geslaagd om Laura ervan te overtuigen dat zij een reïncarnatie is

¹⁹ De innerlijke wereld, geassocieerd met zowel de dood als het nieuwe leven.

van een Inca. Zoals McCoy stelde, veranderde Gonzalo in een professionele Inca en wist hij Laura op deze manier te veroveren met zijn mythologische en magische verhalen door haar mee te nemen in de magische wereld van de Inca's en de Andes en wist de eeuwenoude rollen van veroverde en veroveraar om te draaien, net zoals geconcludeerd kon worden aan het einde van *Cazador de Gringas*.

Conclusie

Cusco was voor een lange periode de hoofdstad van het gigantische Incarijk, totdat *conquistador* Francisco Pizarro leider Atahualpa gevangen nam en met de stichting van het onderkoninkrijk Peru een einde maakte aan de hegemonie van het rijk. Vanaf dit moment, in 1542, breekt een nieuw tijdperk aan, waarin tot op de dag van vandaag de inheemse bevolking van Peru een inferieure positie inneemt binnen de Peruaanse gemeenschap. Deze inferieure positie is tevens zichtbaar in de toeristische sector, welke een enorme groei doormaakte begin jaren '90. De politieke en economische geschiedenis, gevormd door kolonisatie en neokoloniale machten in het verleden, heeft de inheemse volkeren gemarginaliseerd in verschillende aspecten van hun sociale leven. De prioriteiten van de elite hebben geresulteerd in scheve sociale verhoudingen binnen de stad, waar inheemsheid hedendaags een gecommmercialiseerd product is, wat gezien kan worden als een historisch herhalende gebeurtenis, waar de identiteit en het erfgoed van de inheemse bevolking door toeristische agentschappen en de overheid wordt gecommmercialiseerd ten behoeve van de Westerse toerist.

Toch is het ook de inheemse bevolking zelf die de gegeven identiteit aanneemt, al dan niet om vooruit te komen in een racistische samenleving. Zij, wiens fysieke kenmerken overeenkomen met de geïdealiseerde versie van een "Inca", kunnen hun voordeel halen uit de situatie en hebben op die manier toegang tot nieuw kapitaal, door het aannemen van de gegeven identiteit. Dit geldt ook voor de bricheros, die zich bewust zijn van de manier waarop zij door de toeristen worden gezien. Zij eigenen zich bepaalde eigenschappen toe en spelen opzettelijk met hun identiteit om de toeristen te bereiken. Zij veranderen in "professionele Inca's" en gebruiken de kunst van het verleiden, waardoor sommige Westerse vrouwen zich aangetrokken voelen tot de "echtheid" van de bricheros met als gevolg dat zij onweerstaanbaar zijn voor sommigen van hen.

Of de bricheros in staat zijn zich voort te bewegen in een racistische samenleving en zo de rollen van kolonisator en gekoloniseerde om te draaien door het aannemen van een gegeven identiteit, kan geconcludeerd worden aan de hand van de analyse die is gemaakt van de twee Peruaanse teksten. Wat er aan de hand van beide verhalen geconcludeerd kan worden is dat in beide verhalen de bricheros hun gegeven identiteit aannemen en veranderen in professionele Inca's. Op deze manier voldoen zij aan de verwachtingen van de toeristen en zijn zij in staat de gringas te veroveren en de machtsposities om te draaien, waardoor zij voor hun gevoel de mogelijkheid hebben zich voort te kunnen bewegen in de racistische samenleving van Peru.

Alhoewel de bricheros zich voor hun gevoel, vaak tijdelijk, kunnen onderhouden door te profiteren van de gringas en zich superieur voelen ten opzichte van hen, kan er ook geconcludeerd worden dat deze machtspositie schijn is en zij zich binnen de werkelijke Peruaanse gemeenschap nog steeds onderaan de sociale ladder bevinden. Dit gezien de hardhandige manier waarop de brichero werd behandeld door de politie zonder iets te hebben misdaan, aan het einde van Cazador de Gringas. Op dat moment bevond de brichero zich opnieuw in de minderwaardige positie, die de inheemse bevolking inneemt sinds de '*conquista*' bijna 500 jaar geleden.

Hetzelfde kan geconcludeerd worden uit de analyse die is gemaakt van de Nederlandse bronnen. Daar waar in het theoretisch kader in het algemeen werd gesteld dat de bricheros een belangrijke positie innemen in de Westerse fascinatie voor het "anders zijn" en onder de westerlingen wél waardering genieten, werden de bricheros door de Nederlandse vrouwen ervaren als negatief en gevaarlijk. Zij zagen de brichero als een arme Peruaan die enkel uit is op een visum of een paspoort en geld probeert af te troggelen van de toeristen, waarnaast zij zichzelf zagen als slachtoffer wanneer zij door een brichero werden benaderd. Er kan dus geconcludeerd worden dat de brichero geen plaats inneemt in de fascinatie van de Nederlandse vrouwen en dat er in dat geval nog steeds de eeuwenoude relatie bestaat tussen de kolonisator (de blanke Nederlandse toeristen) en de gekoloniseerde (de bricheros).

Bibliografie:

Boeken:

Guevara Paredes, M. (2000). "Cazador de gringas." In: *Cazador de Gringas & Otros cuentos 3^e editie*. Lima, Peru: Editorial San Marcos, 85-92

Janssen, M-L. (2007). *Reizende seksmedewerkers: Latijns Amerikaanse vrouwen in de Europese prostitutie*. Apeldoorn, Nederland: Het Spinhuis

Nieto Degregori, L. (1994). "Buscando un Inca." In: *Señores destos Reynos*. Lima, Peru: Peisa, 139-143

Artikels:

Babb, F.E. (2012). Theorizing Gender, Race, and Cultural: Tourism in Latin America, A View from Peru and Mexico. *Latin American Perspectives*, Vol. 39 (6), 36-50

Barrón, M. (2008). Exclusion and Discrimination as Sources of Inter-Ethnic Inequality in Peru. *Economía*, 31(61), 51-80

van den Berghe, P. L., Flores Ochoa, J. (2000). Tourism and Nativistic Ideology in Cuzco, Peru. *Annals of Tourism Research*, 27(1), 7-26

Coronado, G. (2014). Selling Culture Between commoditisation and cultural control in Indigenous alternative tourism. *PASOS. Revista de Turismo y Patrimonio Cultural*, Vol. 12(1), 11-28

Hill, M. D. (2007). Contesting Patrimony: Cusco's Mystical Tourist Industry and the Politics of Incanismo. *Journal of Anthropology*, 72(4), 433-460

Kroes, A. (2009). Jager (Nederlandse vertaling). *Lava, literair tijdschrift, Meulenhof*, 15(2), 129-133

Ladkin, A, Martinez Bertramini, A (2002). Collaborative Tourism Planning: A Case Study of Cusco, Peru. *Current Issues in Tourism*, 5(2), 71-93

Lawhon, M., Chion, M. (2012). Rooted Cosmopolitanism: Spaces of Multiplicity in Cusco, Peru. *International Journal of Urban and Regional Research*, 36(3), 539-53

McCoy, E. (2011). Disputed Worlds: Performances of Heritage in Cusco's Tourism Economy. *Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities*, 3(3), 419-425

McGrath, G. (2004). Including the Outsiders: The Contribution of Guides to Integrated Heritage Tourism Management in Cusco, Southern Peru. *Current Issues in Tourism*, 7(4-5), 426-432

van Oudheusden, L (2010a). Yo no soy un brichero. *Stichting Marjan Rens*, 18, 8-10

van Oudheusden, L (2010b). "Ik ben geen brichero", Romantische relaties tussen toeristen en Peruanen in het toeristische centrum van Cusco, Peru. Masterscriptie Latijns-Amerika Studies, CEDLA Masterprogramma

Perquin, M. (2011). 'Hey Gringa, ik ben een ladykiller'. *De pers*, 6-7

Steel, G. (2012). Local encounters with globetrotters: Tourism's Potential for Street Vendors in Cusco, Peru. *Annals of Tourism Research*, 39(2), 601-619

Steel, G. (2013). Mining and Tourism Urban Transformations in the Intermediate Cities of Cajamarca and Cusco, Peru. *Latin American Perspectives*, 40(2), 237-249

Valcuende del Rio, J. M., Cáceres Feria, R. (2014). Bricheros: sexo, raza y etnicidad en contextos turísticos. *Revista de Estudios Sociales*, 49, 72-86

Vich, V. (2006). La Nación en Venta: Bricheros, Turismo y Mercado en el Perú Contemporáneo. *Crónicas Urbanas. Análisis y perspectivas urbano regionales*. Cusco, Año X, 10, 93-100.

Viveros Vigoya, M. (2001). Contemporary Latin American Perspectives on Masculinity. *Men and Masculinities*, 2001, Vol.3(3), 237-260

Ypeij, A. (2012). The Intersection of Gender and Ethnic Identities in the Cuzco–Machu Picchu Tourism Industry *Sácamefotos*, Tour Guides, and Women Weavers. *Latin American Perspectives*, Issue 187, Vol. 39 No. 6, 17-35

Websites:

BADATUR Perú (verschillende data) (turismo en números). Geraadpleegd op 10 april 2015 op de website van Observatorio Turístico del Perú
<http://www.observatorioturisticodelperu.com/badatur/turismo-en-numeros>

de Feyter, B. (2009). Reisverslag, geraadpleegd op 30 maart 2015 op:
<http://bregjeblogt.blogspot.nl/2009/09/cusquenos-en-bricheros.html>

Gankema, V. (2012). Reisverslag, geraadpleegd op 30 maart 2015 op:
<http://viviangankema.reismee.nl/reisverhaal/196333/bricheros-fiestas-y-trabajo-voluntaria/>

van Oudheusden, L (2012). Romantiek in Cusco: Versiertrucs van Peruaanse toeristenverleiders. *conSentido, Latijns-Amerika magazine*. Geraadpleegd op 30 maart 2015 op:
<http://www.consentido.nl/romantiek-in-cusco-versiertrucs-van-peruaanse-toeristenverleiders/>

Revilla, V. (2003). Bricherismo: Romancing the Gringa. An Interview with Mario Guevara. Geraadpleegd op 30 maart 2015 op:
<http://www.gowanusbooks.com/guevara-interview.htm>

Wuyts, W. (2010). Reisverslag, geraadpleegd op 30 maart 2015 op:
<http://wendywuyts.waarbenjij.nu/reisverslag/3614147/bricheros>

Explore Peru, geschiedenis van de Inca's, geraadpleegd op 10 april 2015 op:
<http://www.exploreperu.nl/Incas.htm>